

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 9 lutego 2024 r.

K-2.431.2.3.2023.6.TP

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zakres kontroli	Realizacja zadań wynikających z ustawy Prawo łowieckie związanych z wydzierżawianiem obwodu łowieckiego polnego nr 13.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin.
Nazwa i adres organu kontrolowanego	Starosta Kamieński, zwany dalej <i>Starostą</i> , ul. Wolińska 7B, 72 – 400 Kamień Pomorski.
Osoba pełniąca funkcję Starosty w okresie prowadzenia kontroli oraz w okresie objętym kontrolą	Pan Józef Malec
Okres objęty kontrolą	Od dnia 2 stycznia 2015 r. do dnia 29 sierpnia 2023 r
Kontrolujący	Pracownicy Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: 1. Pan Tomasz Pawnuik – główny specjalista, <i>kierownik zespołu Kontrolnego</i> ; 2. Pani Monika Leńczuk-Janus – starszy inspektor wojewódzki.
Nr upoważnienia	Nr 84/23 z dnia 25 sierpnia 2023 r.
Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli	Art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1082), zwanej dalej <i>Prawo łowieckie</i> .
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Termin kontroli	30.08-01.09.2023 oraz 20-22.09.2023 r.
Rodzaj i tryb kontroli	pozaplanowa, tryb zwykły ¹
Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	Pan Przemysław Wojciech Szafranski – Naczelnik Wydziału Budownictwa, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa.
Ustalenia kontroli:	Zgodnie ze strukturą organizacyjną Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim określoną w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Kamieniu Pomorskim (uchwała Nr 53/228/2016 Zarządu Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 11 marca 2016 r., z późn. zm.) zadania

¹ Zgodnie z zapisem art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 224), przedmiotowe czynności zrealizowane zostały w siedzibie podmiotu kontrolującego, o czym Starosta został poinformowany w zawiadomieniu o kontroli z dnia 21 sierpnia 2023 r. (znak: K-431.2.3.2023.TP).

(dowód: akta kontroli str. 1-3)

związane z gospodarowaniem obwodami łowieckimi w powiecie kamieńskim powierzono Wydziałowi Budownictwa, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa (zwanym dalej *Wydziałem*). W § 15 ust. 6 lit. b Regulaminu wskazano, że: „*Referat, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa – będący komórką organizacyjną Wydziału – realizuje zadania w zakresie gospodarki wodnej, ochrony środowiska i przyrody, geologii i górnictwa, rolnictwa, leśnictwa, rybactwa śródlądowego, łowiectwa, (.....)*”.

(dowód, akta kontroli, str. 19-21)

Podział województwa zachodniopomorskiego na obwody łowieckie został ustalony Uchwałą Nr XXIII/287/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 11 marca 2021 r.² (art. 27 Prawa łowieckiego). Zgodnie z załącznikiem nr 1 do przedmiotowej uchwały obwód łowiecki nr 13 o całkowitej powierzchni 12 408,71 ha (w tym powierzchnia podlegająca wydzierżawieniu: 11 474,97 ha) został zaliczony jako obwód polny /art. 24 Prawa łowieckiego/. Obwód znajduje się na terenie powiatu kamieńskiego na obszarze gmin: Kamień Pomorski, Wolin, Dziwnów i Golczewo.

W myśl art. 29 ust. 1 Prawa łowieckiego **obwody łowieckie polne**, na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego, po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz właściwej izby rolniczej, wydzierżawia kołom łowieckim Polskiego Związku Łowieckiego **starosta, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej**. Jeśli obwód łowiecki obejmuje obszar gruntów pozostających w zarządzie organów wojskowych lub przydzielonych tym organom do wykorzystania może być wydzierżawiony kołom łowieckim za zgodą tych organów (art. 29 ust. 1a Prawa łowieckiego).

Analizie poddano wszystkie umowy dzierżawy obwodu łowieckiego polnego nr 13 zawarte przez Starostę w latach 2015 – 2023 (do dnia 29 sierpnia).

a) umowa Nr 1/2015 z dnia 31 marca 2015 r.

Na podstawie wniosku Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w Szczecinie³ z dnia 27 stycznia 2015 r. w dniu 31 marca 2015 r. zawarto umowę dzierżawy z **Kołem Łowieckim „Nad Dziwną” z siedzibą w Świnoujściu** na okres od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 31 marca 2025 r. Zawarcie umowy poprzedzone było pozytywnymi opiniami organów wykonawczych gmin Kamień Pomorski, Wolin, Dziwnów i Golczewo oraz negatywnej Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej w Szczecinie⁴.

Pismem z dnia 17 lipca 2017 r. likwidator Koła Łowieckiego „Nad Dziwną” w Świnoujściu poinformował Starostę, że Walne Zgromadzenie Koła Łowieckiego „Nad Dziwną” w Świnoujściu podjęło w dniu 16 lipca 2017 r. uchwałę Nr 8/2017 rozwiązującą ww. koło. Tym samym, zaszła przyczyna wymieniona w § 8 ust. 3 tiret 2 umowy Nr 1/2015 dzierżawy obwodu łowieckiego nr 13 tj. powodująca jej rozwiązanie. Organ kontrolowany pismem z dnia 28 lipca 2017 r. powiadomił likwidatora dzierżawcy „ *iż rozwiązanie umowy nastąpiło z dniem 16 lipca 2017 r. z przyczyn wymienionych w § 8 ust. 3 tiret 2 umowy Nr 1/2015 [...*”.

(dowód, akta kontroli, str. 22-45)

b) umowa Nr 6/2017 z dnia 18 lipca 2017 r.

Do Starosty w dniu 17 lipca 2017 r. wpłynął wniosek ZO PZŁ w Szczecinie o wydzierżawienie **Koła Łowieckiego „Nad Dziwną” z siedzibą w Draminie** obwodu łowieckiego typu polnego nr 13

² Wcześniej obowiązywał podział dokonany Uchwałą Nr XXVI/362/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie podziału Województwa Zachodniopomorskiego na obwody łowieckie (z późn. zm.).

³ Dalej ZO PZŁ w Szczecinie.

⁴ Powyższe opinie były odpowiedzią na pisma Starosty z dnia 17 lutego, 16 i 20 marca 2015 r. w sprawie „*zaopiniowania wniosku o zawarcie umowy dzierżawy obwodu łowieckiego polnego Nr 13 w województwie zachodniopomorskim*” (znak: Boś.6150.01.2015.F.KT).

w województwie zachodniopomorskim. Na odwołaniu wniosku widnieją adnotacje „Opiniuje pozytywnie”, pod którymi znajdują się przystawione pieczęcie Gminy Wolin, Urzędu Miejskiego w Dziwnowie oraz w Kamieniu Pomorskim wraz z imiennymi pieczętkami i podpisami /odpowiednio/: Z-cy Burmistrza, Burmistrza, Sekretarz Gminy. W aktach sprawy brak jest opinii Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej w Szczecinie, Burmistrza Golczewa oraz zgody organów wojskowych.

Dnia 18 lipca 2017 r. Starosta zawarł umowę dzierżawy z Kołem Łowieckim „Nad Dziwną” z siedzibą w Draminie na okres obowiązywania od dnia 18 lipca 2017 r. do dnia 31 marca 2028 r.

Z mocy przepisu art. 8 ust. 1⁵ ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw⁶ (Dz. U. z 2018 r. poz. 651, z późn. zm.) powyższa umowa dzierżawy wygasła samoistnie z dniem 31 marca 2022 r.

(dowód, akta kontroli, str. 46-76)

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości ujęty został w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości.

c) umowa Nr 3/2022 z dnia 21 marca 2022 r.

Starosta, zgodnie ze złożonym wnioskiem przez ZO PZŁ w Szczecinie (wpływ do Starostwa 28 lutego 2022 r.) o wydzierżawienie **Kołu Łowieckiemu „Nad Dziwną” z siedzibą w Draminie** obwodu łowieckiego typu polnego nr 13 w dniu 21 marca 2022 r. zawarł umowę dzierżawy na okres 10 lat, tj. od dnia 1 kwietnia 2022 r. do dnia 31 marca 2032 r.

Zawarcie umowy poprzedzone zostało pozytywnymi opiniami Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej w Szczecinie oraz organów wykonawczych gmin, na terenie których zlokalizowany jest przedmiotowy obwód.

(dowód, akta kontroli, str. 77-116)

W aktach skontrolowanych spraw brak jest dokumentów potwierdzających realizację przez Starostę dyspozycji wynikającej z art. 29 ust. 1a Prawa łowieckiego. Organ w piśmie z dnia 6 września 2023 r. wyjaśnił, że: *[...] nie występował do organów wojskowych jako dysponentów obszarów gruntów pozostających w ich zarządzie, by je ewentualnie wydzierżawić kołom łowieckim, z uwagi na znaną mu z Urzędu sytuację organizacyjną jednostek wojskowych w rejonie dzierżawionych obwodów łowieckich.*

(dowód, akta kontroli, str. 121)

Kontrolujący uwzględnili powyższe wyjaśnienie z uwagi na to, że jednostki wojskowe na obszarze obwodu polnego nr 13 rozlokowane są w granicach administracyjnych miast, tym samym zgodnie z art. 26 Prawa łowieckiego nie wchodzą w skład obwodów łowieckich. Niemniej pouczyli, że w dobie ciągłego procesu restrukturyzacji Sił Zbrojnych opieranie się jedynie na posiadanej wiedzy o sytuacji organizacyjnej jednostek wojskowych w rejonie dzierżawionych obwodów może być niepełne. Tym samym, Starosta w procesie wydzierżawiania obwodu łowieckiego każdorazowo winien wystąpić z pytaniem do organów wojskowych „czy posiadają one w granicach danego obwodu łowieckiego obszary gruntu pozostające w ich zarządzie lub czy są im przydzielone do wykorzystania”. Jeśli tak, uzyskać zgodę wskazanych organów na dzierżawę danego obwodu.

Zawarte umowy obejmowały elementy wyszczególnione w art. 29a ust. 1 Prawa łowieckiego, tj.:

- 1) numer i powierzchnię obwodu łowieckiego;
- 2) obszar gruntów leśnych i polnych wchodzących w skład obwodu łowieckiego;
- 3) kategorię obwodu łowieckiego;
- 4) wysokość czynszu za dzierżawę obwodu łowieckiego i termin jego płatności;
- 5) obowiązki stron umowy;

⁵ Art. 8 ust. 1 ustawy stanowi, że: *Umowy dzierżawy obwodów łowieckich obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy obowiązują do dnia 31 marca 2022 r.*

⁶ Wejście w życie ustawy - 1 kwietnia 2018 r.

6) zasady zastosowania odstrzału zastępczego;

7) sposób i terminy rozliczeń między stronami umowy w przypadku jej rozwiązania.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości:

Podczas kontroli analizie poddano wszystkie umowy dzierżawy obwodu łowieckiego polnego nr 13. Stwierdzono, zawarcie umowy przez Starostę w 2017 r. nie było poprzedzone wystosowaniem pism do organów wykonawczych gmin: Wolin, Dziwnów, Kamień Pomorski i Golczewo a także Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej w Szczecinie o wydanie opinii o możliwości wydzierżawienia przedmiotowego obwodu Kołu Łowieckiemu „Nad Dziwną” z siedzibą w Draminie.

W powyższym zakresie organ wyjaśnił m.in., że: [...] *nie kierował pism do organów wykonawczych poszczególnych gmin, traktując, że ich realizacją były przystawione pieczętki Zastępcy Burmistrza Wolina, Burmistrza Dziwnowa i Sekretarza Gminy Kamień Pomorski na odwołaniu wniosku Polskiego Związku Łowieckiego Zarządu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17 lipca 2017 r., jako świadoma emanacja realizacji ich kompetencji, w celu wynikającym z charakteru wniosku. Brak wystąpienia o opinię Izby Rolniczej wynikał z jej wcześniejszej negatywnej opinii, zatem przyjęto, że w tej sprawie będzie ona negatywna.* (dowód, akta kontroli, str. 55-56, 120-121)

Art. 29 ust. 1 Prawa łowieckiego wskazuje na obowiązek zasięgnięcia przez Starostę opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz właściwej izby rolniczej przed wydzierżawieniem obwodu. Wskazany powyżej przepis nie zawiera żadnych wymogów co do zawartości takiej opinii oraz formuły jej uzyskania stąd też możliwa jest dowolność w kształtowaniu jej zakresu i treści. Zdaniem zespołu kontrolnego przyjęta przez Starostę formuła uzyskania opinii może się ograniczyć do stwierdzenia przez ww. organy „*wyrażam pozytywną/negatywną opinię*” bądź „*opiniuje pozytywnie/negatywnie*”. Jednakże powinna ona spełniać poniższe wymogi:

- być uzyskana po wpłynięciu wniosku Polskiego Związku Łowieckiego;
- zawierać podpisaną przez organ lub osobę mającą stosowne upoważnienie do reprezentowania organu we wskazanym zakresie z jednoczesnym zastosowaniem pieczęci potwierdzającej posiadanie przedmiotowego uprawnienia;
- zawierać adnotację „*opiniuje pozytywnie/negatywnie*” bądź analogiczną;
- wskazywać datę jej wydania.

W omawianej sytuacji zauważyć należy, że na odwołaniu wniosku ZO PZŁ w Szczecinie znajdują się jedynie pieczęcie Gminy Wolin, Urzędu Miejskiego w Dziwnowie oraz w Kamieniu Pomorskim wraz z imiennymi pieczętkami i podpisami /odpowiednio/: Z-cy Burmistrza, Burmistrza, Sekretarz Gminy oraz adnotacjami „*Opiniuje pozytywnie*”. Brak jest daty wydania powyższych opinii a także opinii Burmistrza Golczewa⁷.

Ponadto zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem kontrolowany organ wskazał, że powodem niewystąpienia o opinie właściwej izby rolniczej było otrzymanie w dniu 14 marca 2017 r. stanowiska Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej z dnia 27 lutego 2017 r. z którego wynika: [...], że Zarząd Izby zaopiniuje negatywnie wszystkie przedłużenia dzierżaw obwodów dla Kół Łowieckich. Mając na względzie powyższe oraz fakt, że Koło Łowieckie „Nad Dziwną” z siedzibą w Draminie powstało dopiero w dniu 16 sierpnia 2017 r., wypracowane przez Zarząd stanowisko Izby nie mogło dotyczyć nieistniejącego koła, z którym umowa była zawarta po raz pierwszy. (dowód, akta kontroli, str. 55-56)

Kontrolujący nie uwzględnili wniesionych wyjaśnień z uwagi na to, że brak opinii Burmistrza Golczewa i właściwej izby rolniczej, przyjęcie przez Starostę złożonych na odwołaniu wniosku ZO PZŁ w Szczecinie pieczęci gmin wraz z imiennymi pieczętkami osób nieuprawnionych do

⁷ Starosta w złożonych wyjaśnieniach z dnia 6 września 2023 r. nie podał powodu niewystosowania pisma do organu wykonawczego Gminy Golczewo w sprawie wyrażenia opinii.

<p>reprezentacji organów jako opinii nie wypełniają wymogów prawnych określonych w wyżej powołanym przepisie Prawa Łowieckiego warunkujących dzierżawę obwodów łowieckich. W konsekwencji przed zawarciem umowy dzierżawy Nr 6/2017, Starosta winien zasięgnąć od wszystkich organów, o których mowa w art. 29 ust. 1 Prawa łowieckiego opinii w sprawie dzierżawy obwodu łowieckiego polnego Nr 13.</p>	
<p>Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia</p>	<p>Pan Przemysław Wojciech Szafrąński – Naczelnik Wydziału Budownictwa, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa złożył wyjaśnienia w zakresie objętym kontrolą pismem z dnia 6 września 2023 r. <i>(dowód: akta kontroli, str. 120-122)</i></p>
<p>Ocena obszaru kontroli</p>	<p>Pozytywna z nieprawidłowością</p>
<p>Książka kontroli</p>	<p>Nr 4/2023</p>
<p>Podsumowanie poczynionych ustaleń</p>	<p>Podmiot kontrolowany w okresie objętym kontrolą zawarł na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego 3 umowy dzierżawy obwodu łowieckiego polnego nr 13. Umowy zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 29a ust. 1 Prawa łowieckiego i zawarte zostały na okres zgodny z art. 29 ust. 2 powyższej ustawy.</p> <p>Niemniej jednak, zespół kontrolny stwierdził, że zawarcie umowy dzierżawy przedmiotowego obwodu z Kołem Łowieckim „Nad Dziwną” z siedzibą w Draminie w roku 2017 nastąpiło z pominięciem uzyskania opinii od części organów, o których mowa w art. 29 ust. 1 Prawa łowieckiego.</p> <p>Podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania wskazanych przez zespół kontrolny odstępstw od stanu pożądanego, przyczyni się do zawierania umów dzierżawy obwodów łowieckich w sposób w pełni zgodny z obowiązującymi przepisami oraz standardami.</p>
<p>Zalecenie</p>	<p>Zawierać umowy dzierżawy obwodów łowieckich po uzyskaniu opinii organów, o których mowa w art. 29 ust. 1 Prawa łowieckiego.</p>
<p>Pouczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, – o podjętych działaniach, mających na celu realizację zalecenia pokontrolnego, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
<p>Podpis kierownika jednostki kontrolującej</p>	<p style="text-align: center;">z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Bartosz Brożyński</i></p> <p style="text-align: center;">I WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI</p>